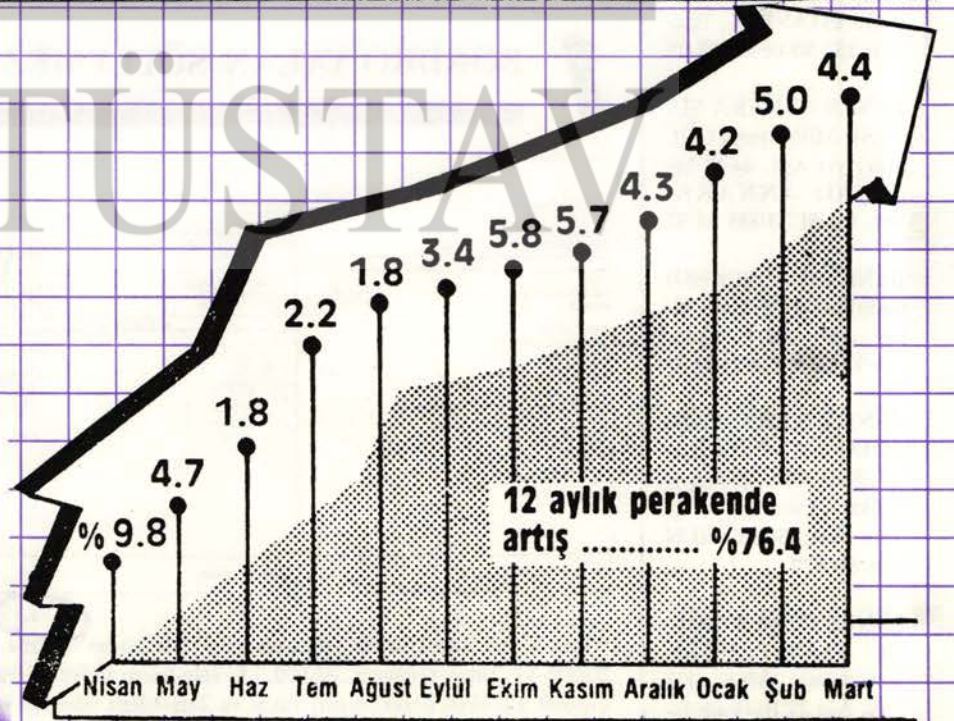
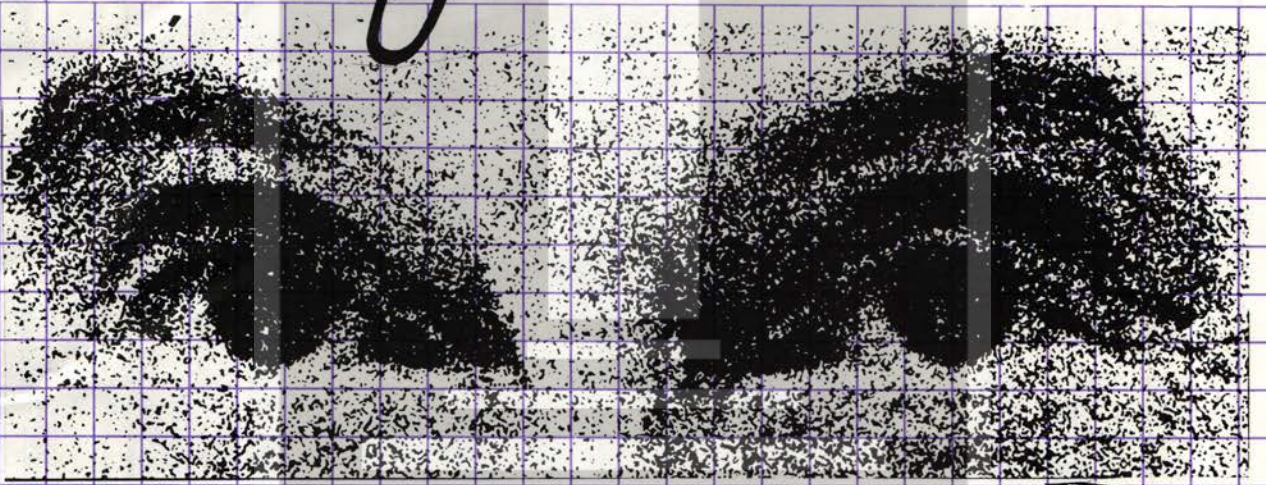




banks

BANKA ve SİGORTA İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

Bülten





/ Ankara



Ankara

Toplu İş sözleşmesi görüşmelerine 23 Mart'ta, işverenin somut öneriler getirmemesi nedeniyle ara verilmesinden sonra İstanbul ve Ankara'da, 25 Mart Cumartesi günü üyelerimiz kalabalık gruplar halinde sendikamızdaki toplantılara katıldılar.

Oluşan yeni durumla ilgili daha ayrıntılı bilgi vermek amacıyla düzenlenen bu toplantılarda hem yöneticiler, hem üyeler görüşlerini dile getirdi. İşverenin tutumunun değerlendirildiği bu toplantılarda tüm konuşmacılar istemlerimizdeki haklılığımızı ve elde etmekteki kararlılığımızı vurguladılar.



İstanbul

2 BORDRO YALAN SÖYLEMEZ

Y.K.B. ÜCRET BORDROSU		SUBE: 124	TARİH: 03/97	SAYFA: 3/70
SİCİL NO ADI SOYADI İŞ GRUBU, ŞAHSİ GRUBU:	21211-4 ZİPAK	GÖREVİ:		
FAZLA ÇALIŞMA SAATİ % FAZLA ÇALIŞMA SAATİ %:	73 4	VERGİ GRUBU VE DİĞERİ VERGİ KAVRINI NO. VE TARİHİ:	11 -	00/00/00
ÖDEMELER		KESİNTİLER		
AYLIK FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ BOSANME	200,000	EMEKLİ KESİNTİ MATRAHI AYLIK VERGİ MATRAHI YILLIK VERGİ MATRAHI	103,000 103,000 103,000	
MAYAN ÖDENEĞİ DENETLEME ÖDENEĞİ KASIM ÖDENEĞİ MAYIS ÖDENEĞİ Y.İ. ÖDENEĞİ KESİMLER ÖDENEĞİ FES ÖDENEĞİ TELEFON ÖDENEĞİ DİĞER YARDIM YEMEK PAKETİ DİĞER		EMEKLİ AIDATI % TERTİ AIDATI % GELİR VERGİSİ DİĞER VERGİSİ YARDIM SAN. AIDATI SENKOMA AIDATI DİĞER YARDIM AIDATI YARDIM SAN. BÖLÜMÜ İŞSİZLİK KESİNTİSİ BÖLÜMÜ İÇİŞİ KESİNTİSİ DİĞER	10,000 45,000 800 3,000 2,000 2,000 2,000 2,000 2,000	
ÖDEMELER TOPLAMI:	200,000	KESİNTİLER TOPLAMI:	69,300	
		NET TUTAR:	130,700	

Banka'ya yeni girmiş... İstanbul'da yaşıyor. 200.000 TL ücret alıyor. Eline net 130.700 TL geçiyor. Banka'da çalışmasının "Bir işte olmanın" dışında bir anlamı var mı? Ücreti ve çalışma koşulları umutlarını ne denli karşılıyor? "Aktif Bir Çağ", "Yeni Bir Hayat" bu mu?

3 BORDRO YALAN SÖYLEMEZ

Y.K.B. ÜCRET BORDROSU		SUBE: 124	TARİH: 03/97	SAYFA: 3/70
SİCİL NO ADI SOYADI İŞ GRUBU, ŞAHSİ GRUBU:	11111-3 AVCI	GÖREVİ:		
FAZLA ÇALIŞMA SAATİ % FAZLA ÇALIŞMA SAATİ %:	73 4	VERGİ GRUBU VE DİĞERİ VERGİ KAVRINI NO. VE TARİHİ:	11 -	00/00/00
ÖDEMELER		KESİNTİLER		
AYLIK FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ BOSANME	200,000	EMEKLİ KESİNTİ MATRAHI AYLIK VERGİ MATRAHI YILLIK VERGİ MATRAHI	103,000 103,000 103,000	
MAYAN ÖDENEĞİ DENETLEME ÖDENEĞİ KASIM ÖDENEĞİ MAYIS ÖDENEĞİ Y.İ. ÖDENEĞİ KESİMLER ÖDENEĞİ FES ÖDENEĞİ TELEFON ÖDENEĞİ DİĞER YARDIM YEMEK PAKETİ DİĞER		EMEKLİ AIDATI % TERTİ AIDATI % GELİR VERGİSİ DİĞER VERGİSİ YARDIM SAN. AIDATI SENKOMA AIDATI DİĞER YARDIM AIDATI YARDIM SAN. BÖLÜMÜ İŞSİZLİK KESİNTİSİ BÖLÜMÜ İÇİŞİ KESİNTİSİ DİĞER	10,000 45,000 800 3,000 2,000 2,000 2,000 2,000 2,000	
ÖDEMELER TOPLAMI:	200,000	KESİNTİLER TOPLAMI:	69,300	
		NET TUTAR:	130,700	

8 yıldır Yapı Kredi'de... İşe giriş tarihi: 1981. Tele-işlemede çalışıyor ve lise çıkışlı. İmza Ödeneği ve Tele-işlem ödeneği alıyor. Evli ve bir çocuk babası. 100.000 TL kira ödüyor. 3 kişiye bakmakla yükümlü, eşi çalışmıyor. Aldığı ücret: 263.000 TL brüt maaş. Bu ücretle geleceğini nasıl kurabilir. "Aktif Bir Çağ", "Yeni Bir Hayat" bu mu?

• Ücret zammının tek gerekçesi vardır: Hakettiğimiz bir ücret, yükselme, kalifikasyonu, kıdemli dikkate alan bir ücret!..

• “işveren verir miğil, insanca yaşamakadar gereksinimi

HAKETTİĞİN

3. Dönem Toplu Sözleşme Taslağı'nın en önemli bölümünü hiç kuşkusuz sendikal güvenceler ile ücret zamları ve parasal sosyal hakları bölümü oluşturuyor. Sendikamız toplu sözleşmeyi bir bütünsellikte ele alırken ekonomik zorlukların aşılması gerekliliğini vurguluyor ve bunun ancak ve ancak sendikal güvenceler ile korunabileceğini söylüyor. Yani birini diğerinden ayırmadan bütün haklarımızı bir bütünsellik içinde değerlendiriyor.

EKONOMİK ZORLUKLAR ARTIYOR

Ancak ekonomik haklarımızın kendine özgü önemi tartışılmaz. Ekonomik zorlukların artması, son iki yılda eriyen satın alma gücü, ücretleri daha bir öne çıkardı. Üyelerimizi büyük bir beklentinin içine soktu. Ayrıca sendikamızın 1988 yılı yaz aylarında yaptığı ek zam talebinin karşılanmayışı da bu durumu derinleştirdi.

Bütün bu nedenlerle sendikamız Banks, 1989 Nisan'ından itibaren geçerli olacak toplu sözleşmenin ücrete ilişkin hükümlerini enflasyon ile satın alma gücünün düşmesini dikkate alarak oluşturdu. Ücret zammı politikasını enflasyonun etkilerinden koruma politikası olarak belirledi. Çünkü ancak artan hayat pahalılığına endekslenmiş yeterli ve gerçekçi bir ücret, bordroları aşınmaktan kurtarabilir.

ÜYE İSTEMLERİ TASLAĞIN ÖZÜNÜ ZENGİNLEŞTİRDİ

Banks ayrıca toplu sözleşme taslağında ücret zamlarını oluştururken gerçeklerden, ekonomik, sosyal ve sendikal gerçeklerden yola çıktı. Üyelerimizin Üye Bilgi Anketleri Ön Tasarı Formları ve, toplantılar-

da vurguladıkları beklentileri, değerlendirmeleri, yaşanan ve yaşanacak gerçeklerle birleştirdi. Ekonominin genel gidişini, ülke düzeyinde ekonomik, politik ve sendikal gelişmeleri değerlendirdi. Ve tümünü dikkate alarak taslağa geçirdi.

Sonuçta, ücret zammı 4 kişilik bir ailenin mutfak, eğitim, yakacak, kira, giyim gibi giderlerini karşılayacak düzeyde olmalıdır. Ve bu ücret zammı enflasyonun yıkıcı etkilerinden bordroları korumalıdır.

Burada şu soru sorulabilir:

“Neden 4 kişilik bir aile?”

“4 kişilik ailenin gereksiniminin ölçütü nedir?”

“Enflasyona karşı ücretler nasıl korunacaktır?”

“Neden seyyanen ücret zammı?”

BİR YAPI KREDİLİ EN AZ DÖRT KİŞİLİK BİR AİLEYE BAKIYOR

Ekim ayı içinde ilettiğimiz Üye Bilgi Anketlerine yansıyan yanıtlardan ve YKB Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre YKB'de çalışan bir üyemiz en az dört kişilik bir aile. Bu ortalama bir değer. Ayrıca Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun da ele aldığı rakam 4 kişilik bir aileyi öngörüyor. Dolayısıyla bir Yapı Kredi çalışanın ücreti ve parasal sosyal hakları kendisi de dahil 4 kişilik ailenin geçimini sağlıyor.

4 KİŞİLİK AİLENİN YALNIZCA MUTFAK MASRAFI 296.500 TL.

Türk-İş Araştırma Dairesinin yaptığı bir araştırmaya göre 4

kişilik bir ailenin Ocak 1989 tarihindeki mutfak masrafı 248.000 lira idi. Mart 1989 tarihinde ise 296.500 liraya dayandı. Bu yalnız mutfak masrafı olarak ödenen paradır. Oysa



TÜLAY DİLSİZGİL

15 yıldır bu bankada çalışıyorum. Eşim de bu bankada çalışıyor. İlk evlendiğimizde yeni girmiştim bankaya. Maaşlarımızdan birini kiraya veriyorduk diğerleriyle de rahatça geçenebiliyorduk. 15 yıl önce evimizin eşyalarını aldık. Arabamızı aldık, ev aldık. Oysa bugün kira vermemize, maaşımızda yeni giren arkadaşlara göre daha yüksek olmasına rağmen son senelerde yetmiyor. Şu anda ikimizin maaşının toplamı ancak bir ev kirasını sağlayabilir. O zaman evimizin borçlarını ödeyebiliyorduk. Şu anda olsa ödeyemeyiz. Şu anda ev fiyatları çok fazla, ev kredisi çok düşük.

İki çocuğum var. Tahsilleri de olsa daha zor olacak. Zamlar 5-6 ay için geçerli oluyor. Sonra yüksek enflasyon bunları alıp götürüyor.

Oysa çalışan insan aldığı ücretle normal olarak beslenebilir. Duyuyorum, çoğu arkadaş evine et alamıyor. Onun dışında sinema, vb. etkinlikleri izleyebilir, yazın tatile çıkabilir. Son 3-4 yıldır tatile çıkamıyoruz. Bundan önce her sene tatile çıkardık. Çocuklarını hangi bölümde istiyorlarsa okutabilir. Eskiyen ev eşyalarını yenileyebilir.

4 BORDRO YALAN SÖYLEMEZ

Y.K.B. ÜCRET BORDROSU		SUBE: 124	TAHAF: 03/30	SAYFA: 3/702
SİGEL NO: 1119-2	ADI SOYADI: ACAR	ÖZGE:	VERGİ GRUBU VE DİREKTİF: - DEVÜLLÜ	VERGİ KARBESİ NO. VE TARİHİ: 233300 - 03/10/74
İŞ GÜVENLİĞİ VE SAĞLIK GÜVENLİĞİ: 12	FAZLA ÇALIŞMA SAATİ: 12	ÖDEMELER	KESİNTİLER	
AYLIK FAZLA ÇALIŞAN ÜCRETİ: 332,200	İNSANİYET: 30,873	EMEKLİ KESİNTİ MATRAHI: 37,713	EMEKLİ ADATI: % 9	30,437
MANGA ÖZEMELERİ:		FİRLİK VERGİ MATRAHI: 310,948	TEHİL ADATI: % 25	72,430
DENEYİM ÖZEMELERİ:		YÜKÜMLÜ VERGİ MATRAHI: 11,336	GELECEK VERGİSİ:	
KARŞI ÖZEMELERİ:			ÇAYIR VERGİSİ:	
İNŞAAT ÖZEMELERİ:			YAPIM SİG. ADATI:	
YATIRIM ÖZEMELERİ:			SEKİNDİ ADATI:	
YATIRIM ÖZEMELERİ:			ÇAYIRIŞMA ADATI:	
TELEFON ÖZEMELERİ:			YAPIM SAN. BORÇU:	
ÇOCUK YARDIMI:			MEKEMEN KREDİSİ BORÇU:	
KESİT YARDIMI:			İÇRA KESİNTİSİ:	
YETİM FAZLASI:			ÖZGE:	
YETİM ÖZEMELERİ:				
ÖDEMELER TOPLAMI: 373,073		KESİNTİLER TOPLAMI: 171,644		
		NET TUTAR: 206,629		

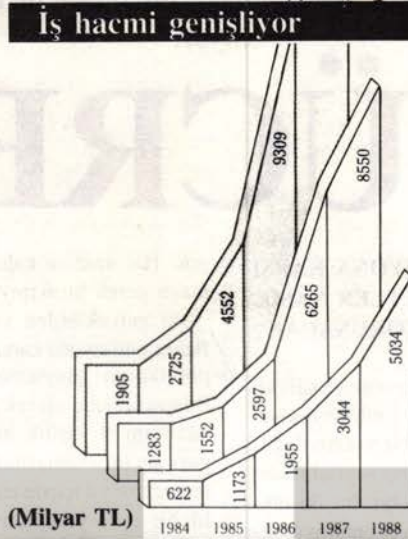
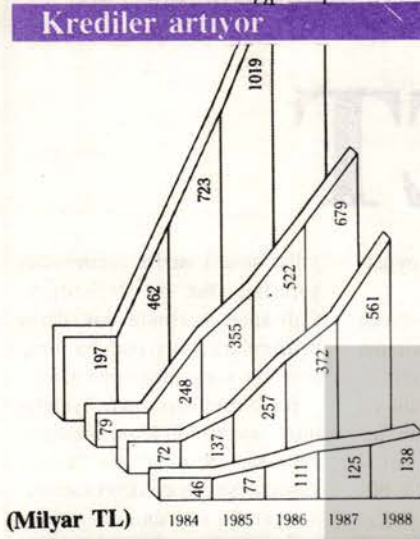
16 yıldır Yapı Kredi'de çalışıyor. İşe giriş tarihi 1974. Santral Memuru. Biri ilk, ikisi Ortaokul'da okuyan 3 çocuk babası. Kirada oturuyor ve servisten yararlanmıyor. Bakmakla yükümlü olduğu insan sayısı 6.. Eşi çalışmıyor ve 100.000 TL kira ödüyor. Hakettiği brüt ücret: 342.000 TL... Net'i 200.000 kadar. Ücreti sanki para değil ates!.. “Aktif Bir Çağ”, “Yeni Bir Hayat” bu mu?

YAPI KREDİ BELGELERİNDEN

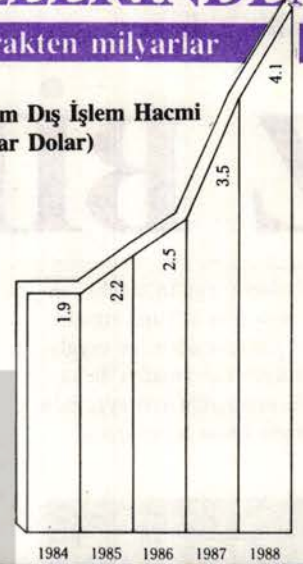
Krediler artıyor

İş hacmi genişliyor

İştirakten milyarlar



Toplam Dış İşlem Hacmi (Milyar Dolar)

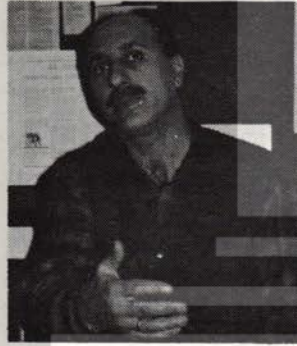


CİHAN ŞEN (8 yıllık, muhasebe servisi):

Evlüyüm. Üç yaşında bir çocuğum var. Ailemin yardımıyla 65 m² bir daire alabildim. Onların desteğiyle alabildim. Daha önce kirada oturdum. 100.000 TL. maaş alırken 30.000 TL. kira veriyorduk. Şu anda 200.000 TL. maaş alıyorum. Aynı evin kirası 150.000 TL.

Bu işyerinde 2 toplu sözleşme dönemi geçirdim. Bunların dışında sözleşme dışı ücret ayarlaması yapıldı. Buna rağmen 200.000 TL. olabildi. Geçen sene % 80-85 enflasyon vardı. % 30 zam aldık. % 55 geçen seneden içerdeyiz. 750.000 TL. şu andaki ücretle kıyaslama yapıldığı zaman çok gibi gelebilir. Halbuki öyle değil. Bu sene hükümet enflasyon oranının % 60 olacağını söylüyor. Öyle olduğu zaman Ocak'tan sonra yine cepten yiyeceğiz. Nasıl ki geçen sene % 55 içeri girmişti. O zaman da öyle olacak.

Şu anda iki kişi çalışmamıza rağmen sadece karın tokluğunu sağlayabiliyoruz. Onlardan da kısarak, zaman zaman normalin altında.



MEHMET ÖZTÜRK (Dışişleri-18 yıllık çalışan):

1970'den bugüne kadar Yapı Kredi'de çalışıyorum. 1971 senesinde evlendim. 1975-76'ya kadar evimi de yaptım. Kiradan kurtuldum. 1980 senesine kadar almış olduğum ücret, normal olarak geçimimizi sağlıyordu. Fakat 80 senesinden bu tarafa, bir ev almak veya senede bir defa tatil yapabilmek imkansızlaştı.

Sabah kahvaltısı, zeytin 1000 TL.dan başlıyor, 5000 TL.ya kadar çıkıyor. Bizim soframızda zeytin bulunuyor. Tabi en ucuzundan. Peynir 2000 TL.dan 10.000 TL. ya kadar. Normal yağlı peynir alamıyoruz. Salam sucuk pastırma sorarsanız bunlar bizim evde olduğu zaman bayram ilan ediliyor. Ayda bir defa veya iki defa olabilecek şeyler.

Üç tane çocuğum olduğunu söylemişim. Yumurtanın tanesi 125 lira veya 150 lira. Yakında 200 lira olacağına göre artık yumurtayı çocuklara ayırdık. Biz yiyemiyoruz.



HASAN DUYMAZ (İşyeri Temsilcisi):

1980 öncesi normal bir yaşam sürebiliyorduk. Enflasyon oranı sürekli hızlı bir şekilde büyürken maaşlar geri kaldı. Eskiden senetleri ödeyebiliyorduk. Örneğin televizyon senetlerini. Fakat bugün düşünün bir televizyon kaç para. Şimdi ise maaşlarımız bir mutfak masrafını dahi karşılamıyor. İki çocuğum var, biri orta sona biri ilkokula gidiyor. Çocuklarımız matematik, İngilizce kursuna gitmek istiyorlar. Kurs parasını yetiştiremiyorum.

Ayağımıza bir çorap dahi alamıyoruz. Bir kilo ıspanak 2.000 TL. iki kilo alıyoruz. 4.000 TL. yapar. Kaldı ki 1 kg. et alalım, yarım kg. kıyma alalım, mümkün değil. Eskiden haftada üç kilo et tüketebiliyorduk. Misafir geldiğinde 5 kiloya kadar çıkıyordu.

Tatile gelince, en son geçen sene Temmuz'da Trakya'da bir tarlaya çadır kurduk. Bakkal yok, su yok... Perişan olduk. İmkânlarımız olmadığı için bu tür bir yere gidebildik. Yıllar sonra yapabildiğimiz tek tatildi bu.



RIZA ERGEN (1,5 yıllık memur):

24 yaşındayım. Evlenmeyi düşünemiyorum. Kendimi geçindirmeye çalışıyorum. Evlenmeyi düşünmeye şartlar elvermiyor. Enflasyon almış başını gidiyor. Eşya olsun, insanca yaşamaya elverişli bir ev olsun bunları aldığımız maaşla sağlayamıyoruz. Şu anda akrabamızın yanında kalıyoruz. Belli bir süreden sonra başımın çaresine bakmak zorunda kalacağız.

MUHSİN ÇALIŞKAN (13 yıllık memur):

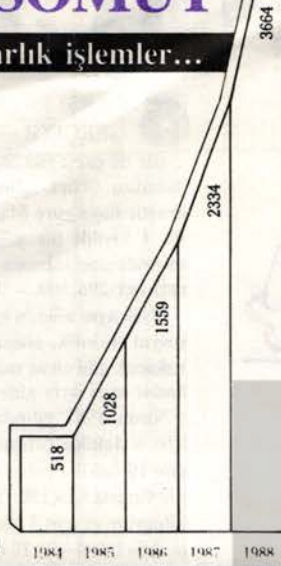
Pazara çıkanlar hayatın pahalılığını gayet iyi biliyor. ıspanak kaç lira? 2000 TL. Geçen sene ne kadardı? 500 TL. idi. Demek ki artış % 300. Bizim maaşlar ne alemde? Onlar yerinde duruyor. Kira ödeyenleri biliyorum. Aldığını kiraya yattırıyor. Ay sonunu ancak borç harç getiriyor işte. Kira ödemiyoruz, eşim de çalışmıyor. Ay sonunu zor zor getiriyoruz. Oysa ayda bir, onbeş-yirmi günde bir dışarı çıkıp yemek yiyebilmeliydik. 2-3 ayda bir eğlence yerine gidebilmeliydik.

SOMUT VERİLER VE GERÇEKLER

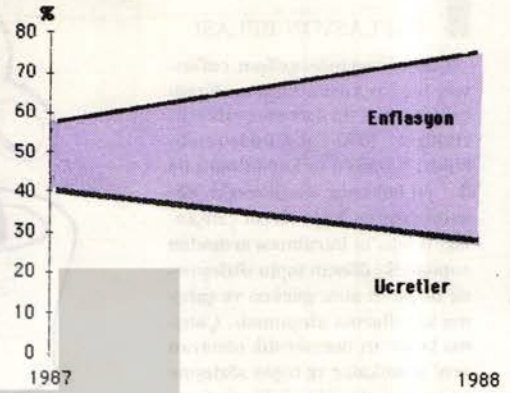
Milyarlık işlemler...

Kırlar kat kat

Ya Ücretler?



Toplam Mevduat (Milyar TL)



SOMUT EKONOMİK VERİLER ENFLASYON ORANININ % 60'IN ALTINA DÜŞMEYECEĞİNİ GÖSTERİYOR

DOLU DİZGİN FİYAT ARTIŞLARI...

Özal yönetiminin 1989 yılı için açıkladığı enflasyon hedefi 1989 Bütçe Kanunu gereğince % 38...

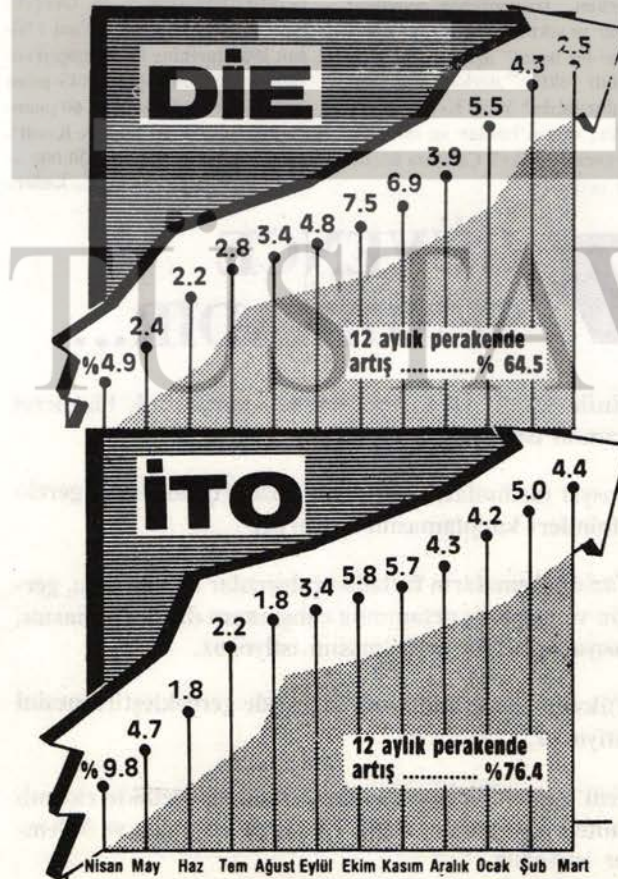
Oysa somut ekonomik veriler ve genel beklentiler bunu kat kat aşiyor. Hatta hükümet çevreleri bile bu rakamı gerçekçi görmüyor.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün aylık olarak yayınladığı haber bültenine göre bir önceki aya göre artış 1989 yılının ilk iki ayında şöyle: Ocak ayı için % 5.9, Şubat ayı için % 4.3.

1988 Ocak'ından 1989 Ocak'ına tüketici fiyatlarının artışı % 75.4. 1988 Şubat'ından 1989 Şubat'ına tüketici fiyatlarının artışı ise % 72.6.

Ve ekonomistler, siyasal çevreler bu oranın yıl içinde korunacağını kuşkusuz içinde. Veriler ve beklentiler bunu doğruluyor. Buna haklılık kazandıracak o kadar çok neden var ki: Borç ödemelerinin yıl içinde artması, vergi kalemlerinin giderek yükünü hissettirmesi. İç borç stokunun bütçe miktarına yükselmesi... Daha bir çok neden...

Bu durum bizim toplu söz-



leşme taslağındaki genel ekonomik gidiş konusundaki de-

ğerlendirmelerimizi haklı çıkartıyor.

Burhan Karaçam (Yapı Kredi Genel Müdürü): "Biz önümüzdeki dönem % 80 enflasyon beklemiyoruz, düşük bekliyorum. Ben yüzde 60 civarında bekliyorum."

Osman Ulugay (Yazar): "Fiat artışlarını bu sene % 60 lar düzeyinde durdurabilirsek, başarının ölçüsü bence budur."

Prof. Dr. Erdoğan Alkin: "Önümüzdeki sene bütçenin ne olduğunu biliyoruz. Kamu kesimi açığının ne olacağını az çok biliyoruz. Bunlar için ne kadar para basmak lazım geldiği belli. Bunun enflasyonu ne kadar etkileyeceği de belli. Benim kanaatime göre bu ortalama % 60 dolayında olabilir."

Kemal Kurdaş (İktisatçı): "1989'da enflasyon % 80'lerin üstünde görünüyor."

SENİNLE SENİN İÇİN

ENFLASYON BELASI

Ülke düzeyinde gelişen enflasyon hiç kuşkusuz Yapı ve Kredi çalışanlarını da derinden etkiledi, etkiliyor. 1980 Eylül'ünde sendikaları Banksen'in kapatılması ile 4 yıl boyunca sendikasızsızlık dönemi geçiren Yapı Kredi çalışanları Banks'in kurulması ardından yapılan iki dönem toplu sözleşme de de 80'in alım gücüne ve çalışma koşullarına ulaşamadı. Çalışma koşulları demokratik olmayan yeni sendikalar ve toplu sözleşme yasaları nedeniyle güçlü güvencele bağlanamadı.

Bu gelişmeler yanında ve aynı zamanda enflasyonun artması, onları daha zor koşullarına içine sürükledi.

2 YA YAPI KREDİ

Ama bu dönem içinde Yapı ve Kredi, sektörün en büyükleri arasına girdi.

1980'de 125 milyar iş hacmi 13,6 trilyona çıkarak 109 kat arttı.

1981'de 104,5 milyar olan toplam kredileri 1,4 trilyona ulaşarak 14 kat arttı.

1984'de 887 milyon TL olan işletme gelirleri 1988 sonunda 40,682 milyara çıktı. Artış 46 kat.

1985 yılında 1,3 milyon dolar olan dış işlem hacmi 3154 kat artarak 4 milyar 100 milyon dolara ulaştı.

Ve 1981 yılında 634 milyon lira olan net kârı 1988 yılında 175 kat artarak 111 milyara ulaştı.

3 İŞÇİLİK GİDERLERİ AŞAĞILARA

Aynı dönemde ise toplam giderler içinde personel harcamaları hızla düşmeye başladı. 1981'de toplam giderler içindeki personel harcamaları % 31,3 idi. 1982'de % 17,43'e, 83'te % 19,62'ye, 84'de % 14,3'e, 85'de % 10,5'e, 86'da % 9,8'e, 87'de, % 10,6'ya ve son olarak da 88'de % 9'a düştü.

Yani 1988 yılında her bir Yapı Kredi çalışanı 13 trilyon 600 milyon liralık iş hacmi ile yükümlendi ve 10 milyon kâr ettirdi.

Dahası var bu gün Yapı ve Kredi Genel Müdür'ü Burhan KARACAM'ın açıkladığına göre:

— Menkul değerler hacminde bütün bankaların en önündedir.

— Banka otomasyonu ile sektörün en kulcalı ağımlı oluşturmaktadır.



— Tele 24 Leasing, Bireysel Bankacılık gibi yeni atılımlarla sektörün başındadır, lideridir.

4 "AKTİF ÇAĞ"

Evet Yapı ve Kredi bunca kâr ederken, trilyonlarca mevduat toplar ve sektörde "aktif bir çağ", "yeni bir hayat" açtığını "hizmette sınır yoktur" derken çalışanlar ne durumda? Yapı Kredi'de ücretler, sosyal haklar ve sendikallı güvenceler neler? Çalışma koşulları nedir?

5 ERİYEN ÜCRET

Yıl 1987 2. Dönem Toplu Sözleşmenin Nisan başından itibaren geçerli olduğu yıl. Ortalama ücretlere % 30 zam alındı. Aynı yılın enflasyon oranı % 39. Yıl 1988, ücretlerdeki artış % 30. Gerçekleşen enflasyon % 75,4. Yani 1 Nisan 1989 tarihine kadar geçen sürede enflasyon toplam 143 puan arttı. Ücretler ise toplam 60 puan kaldı. 1988'de Yapı ve Kredi'de ortalama ücret brüt 330.000.— TL., net ise 200.000.— TL. kadar.

7 GÜVENCE SENDİKADIR...

- Enflasyonun yıkıcı etkilerinden korunacak bir ücret zammı istiyoruz,
- Sosyal yardımların yeterli bir düzeye çıkartılarak gereksinimleri karşılmasını istiyoruz,
- Fazla çalışmaların fazladan çalışmalar olmamasını, gergin ve yoğun iş ortamında çalışmanın durdurulmasını, sosyal izinlerin artırılmasını istiyoruz,
- Yükselmelerin adil kurallar içinde gerçekleştirilmesini istiyoruz,
- Yeni teknolojik aygıtlar karşısında ve özellikle ekranlı ünitelerde çalışanlara daha iyi sağlık koşulları ve önlemler istiyoruz.

KISACA; HAKETTİKLERİMİZİ İSTİYORUZ

6 ÇARŞI-PAZAR GERÇEĞİ

Bir de çarşı pazar gerçeklerine bakalım. Türk-İş'in yaptığı bir araştırmaya göre Mart 1989 yılında 4 kişilik bir ailenin mutfak masrafı ama yalnızca mutfak masrafı net 296.500.— TL.

Oysa aynı ailenin eğitim, giyim, sosyal etkinlik, ulaşım, ev kirası, yakacak gibi en az mutfak masrafı kadar ayrı ayrı giderleri var.

Nisan 1987 yılında bir ekmek için 6 dakika çalışan üyemiz bu gün 10 dakika çalışmak zorunda. Bir tüpgaz için 1987'de 3 saat, bir kilogram et için 3 saat 54 dk., bir otobüs bileti için 10 dk. çalışıyordu. Bu gün et için 4,5 saat, tüpgaz için 4 saat 24 dk., otobüs bileti için 18 dk. çalışmak zorunda.

1987 yılında 110.000.— TL.'lık yakacak yardımı ile 4 ton kömür alınabiliyordu. 1988 Ağustos'unda ise yalnızca 1 ton kömür alınabiliyor.

40.000.— TL.'lık erzak yardımı ile 1987 yılında 21 kilo zeytinyağı alınabilirken bu gün ancak 9 kg. zeytinyağı alınabiliyor. Aynı yıl bu para ile 133 kg. şeker alınabiliyordu. Bu yıl ancak 61 kilogram alınabiliyor. Yine 1987 yılında 40 kg. çay alınabilirken şimdi ancak 16 kilogram çay alınabilir.

600 liralık öğle yemeği yardımı ile 1987 yılında 6 ekmek alınabilirken şimdi ancak üç ekmek alınabiliyor.

Göç ödeneğine hak kazanan bir üyemiz 1987 yılında göçünü Bursa'dan İstanbul'a getirebiliyordu. Şimdi aynı üyemiz evini bırakın kentten kente, semtten semte taşınmayı bitişik sokaktaki bir eve taşıyamıyor.

Kreş yardımı ile çocuğu kreşe giden bir üyemiz bu sorununa az da olsa katkıda bulunabiliyordu. Şimdi ise 7.500.— liralık bu ödenimin hiç bir anlamı kalmadı. Aynı para ile 1987 yılında 50 litre süt alınabilirken şimdi 10 litre süt alınabiliyor. Ve 150-200 bin liralık kreş ödentilerinin yanında bu para son derece komiktir.

Evet 1987 yılında bağtlanan bu iki yılda enflasyonun yıkıcı etkileri altında kalan ücretler ve sosyal hakların ulaştığı boyut böylesine, kötü böylesine sorunlu...

Sendikallı güvenceler ve çalışma koşulları ise yeni sorunlarla yükü.